

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เนื้อหาลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในหนังสือเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือเรียนรวม 42 เล่ม ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์นำเสนอในค่าของการแจกแจงความถี่ การเรียงลำดับความถี่ และร้อยละ ใช้ตารางประกอบความเรียงแสดงผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏทั้งหมดในการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล จะแบ่งออกเป็น 3 ตอน

- ตอนที่ 1 เสนอลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในหนังสือเรียน
- ตอนที่ 2 จัดลำดับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในหนังสือเรียน
- ตอนที่ 3 แสดงลักษณะและพฤติกรรมเพื่อความเป็นพลเมืองดี

ตอนที่ 1 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในหนังสือเรียน

ตาราง 1 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จากเนื้อหาในหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จำแนกตามกลุ่มวิชา

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	กลุ่มวิชา					รวม	ร้อยละ
	ภาษาไทย	สังคมศึกษา พัฒนา	วิทยาศาสตร์		พื้นฐานวิชา อาชีพ		
			บุคลิกภาพ	คณิตศาสตร์			
1. ความมีเหตุผล	275	362	64	100	113	914	11.85
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	44	2	12	20	83	1.08
3. การพึ่งตนเอง	8	51	3	22	7	91	1.18
4. ความสามารถเลือกรับและนำ ความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับ ครอบครัวและชุมชน	-	11	3	1	-	15	0.19
5. ความเมตตากรุณา	66	113	17	-	24	220	2.85
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	18	64	10	-	12	104	1.35
7. การประหยัดและอดออม	38	87	19	17	40	201	2.61
8. ความยุติธรรม	18	72	-	-	1	101	1.31
9. ความเสียสละ	78	152	14	-	20	264	3.42
10. สุขภาพดี	11	63	28	9	48	159	2.06
11. ความสุภาพอ่อนโยน	55	84	37	-	42	218	2.83
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	8	3	9	-	24	44	0.57
13. การรักความสะอาด	23	29	53	11	78	194	2.51
14. การตระหนักในคุณค่าของการ ศึกษา	103	491	98	92	107	891	11.55

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	กลุ่มวิชา					รวม	ร้อยละ
	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	พัฒนา	วิทยาศาสตร์	พื้นฐานวิชา		
			บุคลิกภาพ	คณิตศาสตร์	อาชีพ		
15. ความกล้าหาญ	30	18	21	-	15	84	1.09
16. การละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ	7	25	73	-	18	123	1.59
17. การตรงต่อเวลา	2	8	-	-	16	26	0.34
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	6	13	3	-	11	33	0.43
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-	1	-	8	-	9	0.12
20. ทักษะด้านการจัดการ	-	3	-	-	21	24	0.31
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	-	79	4	20	12	115	1.49
22. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	8	-	-	-	-	8	0.10
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	5	30	2	-	29	66	0.86
24. ความขยันหมั่นเพียร	50	127	3	-	11	191	2.48
25. ความสามัคคี	38	105	12	3	25	183	2.37
26. ความอดทน อดกลั้น	54	65	14	-	31	164	2.13
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	32	156	51	20	80	339	4.39
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	6	7	1	-	8	22	0.29
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	21	-	-	-	21	0.27
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	4	25	2	-	8	39	0.51
31. ความมีระเบียบวินัย	31	159	8	-	63	261	3.38
32. ความรับผิดชอบ	49	111	37	2	181	380	4.93

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	กลุ่มวิชา					รวม	ร้อยละ
	ภาษาไทย	สังคมศึกษา	พัฒนา	วิทยาศาสตร์	พื้นฐานวิชา		
			บุคลิกภาพ	คณิตศาสตร์	อาชีพ		
33. ความซื่อสัตย์	57	43	7	6	43	156	2.02
34. ความกระตือรือร้น	25	15	1	-	51	92	1.19
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	56	77	1	-	7	141	1.83
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	83	163	38	4	24	312	4.04
37. ความกตัญญู กตเวที	57	89	1	-	15	162	2.10
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	24	105	-	-	5	134	1.74
39. การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	67	203	50	79	47	446	5.78
40. ทักษะทางภาษาไทย	332	192	37	61	62	684	8.86
รวม	1,729	3,466	723	467	1,329	7,714	100.00

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ได้เสนอเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมือง ดีครบทุกลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในเนื้อหาหนังสือเรียนมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 914 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.85 ของความถี่รวมทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษามีจำนวนความถี่ 891 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.55 ของความถี่ทั้งหมด และทักษะทางภาษาไทยมีจำนวนความถี่ 684 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.86 ของความถี่ทั้งหมด ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดคือ ทักษะทางด้านภาษา ต่างประเทศ มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.10 ของความถี่ทั้งหมด และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดเป็นอันดับรอง ได้แก่ ทักษะการคำนวณ มีจำนวนความถี่ 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของความถี่ทั้งหมด และความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ ใช้กับครอบครัวและชุมชน มีจำนวนความถี่ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.19 ของความถี่ทั้งหมด

สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในแต่ละกลุ่มวิชานั้น ปรากฏดังนี้

กลุ่มวิชาภาษาไทย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 35 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 332 ครั้ง รองลงมา ได้แก่ ความมีเหตุผล และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 275 และ 103 ครั้ง ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย และความคิดริเริ่มในการ ประกอบอาชีพที่สุจริต มีจำนวนความถี่ 2 4 และ 5 ตามลำดับ

กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวน 39 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่เป็น 491 362 และ 203 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะการคำนวณ มีจำนวนความถี่ 1 ทักษะการจัดการ และการใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีจำนวนความถี่ 3 เท่ากัน

กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ และความมีเหตุผล มีความถี่เป็น 98 73 และ 64 ตามลำดับ

ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความกตัญญูทวดเหง่ ความสำนึกในความเป็นไทย และความกระตือรือร้น มีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 17 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 100 92 และ 79 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ความรับผิดชอบ และความสามัคคี มีจำนวนความถี่ 1 2 และ 3 ตามลำดับ

กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 36 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 181 113 และ 107 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจำนวนความถี่ 5 ความสำนึกในความเป็นไทย และการพึ่งตนเอง มีจำนวนความถี่ 7 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นได้ว่า กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ กลุ่มวิชาภาษาไทย กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ส่วนกลุ่มวิชาที่มีลักษณะความเป็นพลเมืองดีน้อยที่สุด คือ กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

1. กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีจำนวนความถี่ 3,466 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 39 ลักษณะ
2. กลุ่มวิชาภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 1,729 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 35 ลักษณะ
3. กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ มีจำนวนความถี่ 1,329 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 36 ลักษณะ
4. กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีจำนวนความถี่ 723 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ
5. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีจำนวนความถี่ 467 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 17 ลักษณะ

ตาราง 2 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวนคำถามรายวิชา กลุ่มวิชาภาษาไทย

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา						รวม	ร้อยละ		
	ท 401	ท 402	ท 504	ท 505	ท 504	ท 505			ท 605	ท 606
	ชุดทักษะพัฒนา			ชุดวรรณวิจักขณ์						
1. ความมีเหตุผล	17	23	39	5	17	174	275	15.91		
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	-	3	-	-	2	5	0.29		
3. การพึ่งตนเอง	-	-	1	1	3	3	8	0.46		
4. ความสามารถเลือกรับและ นำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้ กับครอบครัวและชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-		
5. ความเมตตากรุณา	17	8	13	4	7	17	66	3.82		
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	9	-	4	2	1	2	18	1.04		
7. การประหยัดและอดออม	6	8	10	-	3	11	38	2.19		
8. ความยุติธรรม	1	4	5	2	-	6	18	1.04		
9. ความเสียสละ	13	4	8	14	2	37	78	4.51		
10. สุขภาพดี	4	-	6	-	1	-	11	0.64		
11. ความสุภาพอ่อนโยน	9	8	23	3	6	6	55	3.18		
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	3	2	2	-	-	1	8	0.46		
13. การรักความสะอาด	8	-	2	-	5	8	23	1.33		
14. การตระหนักในคุณค่าของ การศึกษา	19	1	32	7	22	22	103	5.96		
15. ความกล้าหาญ	2	10	3	12	1	2	30	1.74		
16. การละเว้นสิ่งเสียดสีให้โทษ	1	2	2	-	-	2	7	0.41		
17. การตรงต่อเวลา	1	-	-	-	-	1	2	0.12		

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา						รวม	ร้อยละ		
	ท 401	ท 402	ท 504	ท 505	ท 504	ท 505			ท 605	ท 606
	ชุดทักษะพัฒนา			ชุดวรรณวิจักษ์						
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	1	-	1	-	-	4	6	0.35		
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-	-	-	-	-	-	-	-		
20. ทักษะด้านการจัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-		
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	-	-	-	-	-	-	-	-		
22. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	5	-	1	-	2	-	8	0.46		
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	-	-	1	-	-	4	5	0.29		
24. ความซื่อสัตย์สุจริต	12	4	14	10	4	6	50	2.89		
25. ความสามัคคี	13	1	8	5	-	11	38	2.19		
26. ความอดทน อดกลั้น	7	3	13	11	5	15	54	3.12		
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	5	14	3	-	2	8	32	1.85		
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	1	-	4	-	-	1	6	0.35		
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-	-	-	-	-	-	-		
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	1	-	1	1	-	1	4	0.23		
31. ความมีระเบียบวินัย	12	-	5	1	2	11	31	1.79		
32. ความรับผิดชอบ	6	1	12	-	13	17	49	2.84		
33. ความซื่อสัตย์	10	8	20	5	1	13	57	3.29		
34. ความกระตือรือร้น	8	6	1	-	3	7	25	1.45		
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	6	1	29	3	8	9	56	3.24		

ตาราง 2 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา						รวม	ร้อยละ		
	ท 401	ท 402	ท 504	ท 505	ท 504	ท 505			ท 605	ท 606
	ชุดทักษะพัฒนา			ชุดวรรณวิจิตร						
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	19	1	12		2	7	42	83	4.80	
37. ความกตัญญู กตเวที	17	7	5		8	4	16	57	3.29	
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	5	-	10		3	-	6	24	1.39	
39. การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	30	1	2		1	21	12	67	3.88	
40. ทักษะของภาษาไทย	77	42	96		14	70	33	332	19.20	
รวม	345	159	391		114	210	510	1,729	100.00	

จากตาราง 2 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในกลุ่มวิชาภาษาไทย 35 ลักษณะ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความสามารถ เลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะด้านการจัดการ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี และการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย ความมีเหตุผล การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา โดยมีจำนวนความถี่ 332 275 และ 103 คิดเป็นร้อยละ 19.2 15.9 และ 5.9 ของความถี่ทั้งหมดของกลุ่มวิชาภาษาไทย ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การตรงต่อเวลา มีจำนวนความถี่ 2 เท่านั้น ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 0.10

เมื่อแยกพิจารณาตามรายวิชา จะปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

วิชาภาษาไทย ท401 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 32 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการมีค่านิยมที่ถูกต้อง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 77 19 และ 19 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดในวิชานี้ ได้แก่ ความสุจริต การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ และการตรงต่อเวลา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาภาษาไทย ท402 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 22 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย ความมีเหตุผล และความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 42 23 และ 14 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดในวิชานี้ ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความสามัคคี และความรับผิดชอบ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาภาษาไทย ท 503 ท 504 ชุดทักษะพัฒนา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย ความมีเหตุผล และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 96 39 และ 32 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดในวิชานี้ ได้แก่ การพึ่งตนเอง การมีน้ำใจ นักกีฬา และทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาภาษาไทย ท 503 ท 504 ชุดวรรณวิจักษ์ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมือง 21 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความเสียสละ ทักษะทางภาษาไทย และความกล้าหาญ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 14 14 และ 12 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย และความมีระเบียบวินัย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาภาษาไทย ท 605 ชุดภาษาพิจารณา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 24 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมซึ่งมีจำนวนความถี่ 70 22 และ 21 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ สุขภาพดี และความกล้าหาญ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาภาษาไทย ท 606 ชุดภาษาพิจารณา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 33 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล การมีค่านิยมที่ถูกต้อง และความเสียสละ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 174 42 และ 37 ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ การตรงต่อเวลา และความเป็นผู้นำและผู้ตาม เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่เท่ากับ 1 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นได้ว่า วิชาภาษาไทย ท 606 ชุดภาษาพิจารณา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ วิชาภาษาไทย ท 503 504 ชุดทักษะพัฒนา วิชาภาษาไทย ท 401 วิชาภาษาไทย ท 605 ชุดภาษาพิจารณา วิชาภาษาไทย ท 402 ส่วนวิชาที่ปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดีน้อยที่สุด คือวิชาภาษาไทย ท 503 ท 504 ชุดวรรณวิจักษ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

1. วิชา ท 606 ชุดภาษาพิจารณา มีจำนวนความถี่ 510 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 33 ลักษณะ
2. วิชา ท 503 ท 504 ชุดทักษะพัฒนา มีจำนวนความถี่ 391 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ
3. วิชา ท 401 มีจำนวนความถี่ 345 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 32 ลักษณะ

4. วิชา ท 605 ชุดภาษาพิจารณา มีจำนวนความถี่ 210 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นผลเมืองดี 24 ลักษณะ
5. วิชา ท 402 มีจำนวนความถี่ 159 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นผลเมืองดี 22 ลักษณะ
6. วิชา ท 503 ท 504 ชุดวรรณวิจักษ์ มีจำนวนความถี่ 114 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นผลเมืองดี 21 ลักษณะ

ตาราง 3 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวนคำถามรายวิชา กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา												รวม	ร้อยละ
	ส 401	ส 402	ส 048	ส 049	ส 503	ส 504	ส 0410	ส 0411	ส 605	ส 606	ส 0412	ส 0413		
1. ความมีเหตุผล	10	46	42	43	25	1	42	45	20	28	29	31	362	10.44
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	-	3	1	10	1	6	-	-	13	4	1	44	1.27
3. การพึ่งตนเอง	8	1	5	5	3	4	18	1	-	6	-	-	51	1.47
4. ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ สํากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัว	1	-	-	-	1	-	7	-	-	1	1	-	11	0.32
5. ความเมตตาการุณา	25	7	20	7	2	-	22	11	-	1	17	1	113	3.26
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	13	1	8	6	-	1	9	14	-	1	8	3	64	1.85
7. การประหยัดและอดออม	8	1	5	3	8	19	11	12	-	16	3	1	87	2.51
8. ความยุติธรรม	4	29	5	-	-	3	8	5	7	3	8	-	72	2.07
9. ความเสียสละ	22	7	12	19	5	-	16	47	-	1	14	9	152	4.38
10. สุขภาพดี	21	1	1	-	-	13	12	2	-	5	6	2	63	1.81
11. ความสุขภาพอ่อนโยน	2	1	15	17	-	-	11	21	-	-	17	-	84	2.42
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	1	3	0.09
13. รักความสะอาด	2	1	1	2	-	2	10	2	-	1	4	4	29	0.84
14. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	80	21	49	37	26	23	76	35	34	37	43	30	491	14.17
15. ความกล้าหาญ	1	1	1	1	-	-	1	1	-	3	8	1	18	0.52
16. การละเว้นเสพสิ่งเสพคดีให้โทษ	12	3	1	2	1	1	-	1	-	-	4	-	25	0.72

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา												รวม	ร้อยละ
	ส 401	ส 402	ส 048	ส 049	ส 503	ส 504	ส 0410	ส 0411	ส 605	ส 606	ส 0412	ส 0413		
17. การตรงต่อเวลา	-	-	2	2	-	-	-	1	-	1	1	1	8	0.23
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	5	1	1	2	-	-	-	3	-	-	1	-	13	0.38
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	0.03
20. ทักษะด้านการจัดการ	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	-	-	3	0.09
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	4	-	11	-	17	18	-	-	-	29	-	-	79	2.28
22. ทักษะทางด้านภาษาคำต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพ ที่สุจริต	5	1	2	5	2	2	3	2	-	-	5	3	30	0.87
24. ความขยันหมั่นเพียร	17	3	18	23	-	1	22	12	-	-	17	14	127	3.66
25. ความสามัคคี	15	6	18	22	5	9	1	10	11	5	3	-	105	3.03
26. ความอดทน อดกลั้น	10	6	4	8	-	-	11	5	-	-	18	3	65	1.88
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	6	14	15	23	6	-	4	28	21	26	5	8	156	4.50
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	2	-	-	-	2	-	-	-	-	1	2	-	7	0.20
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-	-	-	14	2	-	1	-	-	4	-	21	0.61
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	11	8	-	-	-	-	1	2	-	1	2	-	25	0.72
31. ความมีระเบียบวินัย	56	10	1	58	2	3	2	7	4	6	7	3	159	4.59

ตาราง 3 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา												รวม	ร้อยละ
	ส 401	ส 402	ส 048	ส 049	ส 503	ส 504	ส 0410	ส 0411	ส 605	ส 606	ส 0412	ส 0413		
32. ความรับผิดชอบ	21	31	3	5	3	10	21	1	5	5	4	2	111	3.20
33. ความซื่อสัตย์	9	1	9	3	-	-	4	7	-	2	8	-	43	1.24
34. ความกระตือรือร้น	1	2	-	1	-	1	1	-	-	2	4	3	15	0.43
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	33	-	6	4	-	2	6	5	14	2	5	-	77	2.22
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	19	3	27	17	1	4	19	27	11	24	7	4	163	4.70
37. ความกตัญญู กตเวที	10	-	13	5	-	-	16	37	-	-	5	3	89	2.57
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	18	10	20	6	1	-	11	14	-	-	19	6	105	3.03
39. ความตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	11	-	2	-	78	60	12	2	8	30	-	-	203	5.86
40. ทักษะทางภาษาไทย	15	20	18	33	11	2	17	31	17	14	-	14	192	5.54
	482	236	338	361	223	184	400	392	52	266	284	148	3,466	100.00

จากตาราง 3 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในกลุ่มวิชาสังคมศึกษาเกือบครบทุกลักษณะ มีเพียงลักษณะความเป็นพลเมืองดี ทักษะด้านภาษาต่างประเทศที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และทักษะทางภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 491 362 และ 192 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.2 10.4 และ 5.5 ของความถี่ทั้งหมดของกลุ่มวิชาสังคมศึกษาตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านการคำนวณ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 0.03

เมื่อแยกพิจารณาตามรายวิชา จะปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

วิชา ส 401 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีระเบียบวินัยและความสำนึกในความเป็นไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 80 56 และ 33 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุดในวิชานี้ ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ส้ากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ความกล้าหาญ และความกระตือรือร้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 402 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 27 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบ และความยุติธรรม ซึ่งมีจำนวนความถี่ 46 31 และ 29 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการประหยัดและอดออม เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 503 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 21 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 78 26 และ 25 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ส้ากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ และการมีค่านิยมที่ถูกต้อง เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 504 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 24 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการประหยัดและอดออมซึ่งมีจำนวนความถี่ 60 23 และ 19 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 605 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 11 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 34 11 และ 20 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ และความยุติธรรม ซึ่งมีจำนวนความถี่ 4 5 และ 7 ตามลำดับ

วิชา ส 606 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 28 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ทักษะในการใช้เทคโนโลยี และความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 37 29 และ 28 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ส้ากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ความเมตตากรุณา และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 048 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 31 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และการมีค่านิยมที่ถูกต้อง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 49 42 และ 27 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การรักความสะอาด ความกล้าหาญ และการละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 049 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 29 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความมีเหตุผล และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 58 43 และ 37 ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และความกล้าหาญ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 0410 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 30 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และความเมตตากรุณา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 73 42 และ 22 ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความกล้าหาญ ความสามัคคี และการรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 0411 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 31 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความเสียสละ ความมีเหตุผล และความกตัญญูต่อกฎเกณฑ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 47 45 และ 37 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความกล้าหาญ และการละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 0412 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 33 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 43 29 และ 19 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และการตรงต่อเวลา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา ส 0413 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 23 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความขยันหมั่นเพียร ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเมตตากรุณา และการประหยัดและอดออม เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นได้ว่า วิชา ส 401 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิชา ส 0412 ส 048 ส 0411 ส 0410 ส 049 ส 606 ส 402 ส 504 ส 503 ส่วนวิชาที่ปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดีน้อยที่สุด ได้แก่ วิชา ส 605 ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดีดังนี้

1. วิชา ส 401 มีจำนวนความถี่ 482 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 34 ลักษณะ

2. วิชา ส 0410 มีจำนวนความถี่ 400 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 30 ลักษณะ
3. วิชา ส 0411 มีจำนวนความถี่ 392 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 31 ลักษณะ
4. วิชา ส 049 มีจำนวนความถี่ 361 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 29 ลักษณะ
5. วิชา ส 048 มีจำนวนความถี่ 338 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 31 ลักษณะ
6. วิชา ส 0412 มีจำนวนความถี่ 284 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 33 ลักษณะ
7. วิชา ส 606 มีจำนวนความถี่ 266 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 28 ลักษณะ
8. วิชา ส 402 มีจำนวนความถี่ 236 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 27 ลักษณะ
9. วิชา ส 503 มีจำนวนความถี่ 223 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 21 ลักษณะ
10. วิชา ส 504 มีจำนวนความถี่ 184 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 24 ลักษณะ
11. วิชา ส 605 มีจำนวนความถี่ 152 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 11 ลักษณะ
12. วิชา ส 0413 มีจำนวนความถี่ 148 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมือง
ค 23 ลักษณะ

ตาราง 4 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำแนกตามรายวิชา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา			รวม	ร้อยละ
	พ 401	พ 503	พ 605		
	พ 402	พ 504	พ 606		
1. ความมีเหตุผล	16	25	23	64	8.85
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	-	2	2	0.28
3. การพึ่งตนเอง	-	-	3	3	0.42
4. ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ สํากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและ ชุมชน	-	-	3	3	0.42
5. ความเมตตากรุณา	-	15	2	17	2.35
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	1	3	6	10	1.38
7. การประหยัดและอดออม	7	-	12	19	2.63
8. ความยุติธรรม	-	-	-	-	-
9. ความเสียสละ	1	6	7	14	1.94
10. สุขภาพดี	3	11	14	28	3.87
11. ความสุขภาพอ่อนโยน	2	1	34	37	5.11
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	3	1	5	9	1.25
13. การรักความสะอาด	40	12	1	53	7.33
14. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	23	34	41	98	13.56
15. ความกล้าหาญ	21	-	-	21	2.91
16. การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	-	70	3	73	10.10
17. การตรงต่อเวลา	-	-	-	-	-
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	-	1	2	3	0.42

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา			รวม	ร้อยละ
	พ 401	พ 503	พ 605		
	พ 402	พ 504	พ 606		
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-	-	-	-	-
20. ทักษะด้านการจัดการ	-	-	-	-	-
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	-	3	1	4	0.55
22. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	-	1	1	2	0.28
24. ความขยันหมั่นเพียร	-	2	1	3	0.42
25. ความสามัคคี	2	1	9	12	1.66
26. ความอดทน อดกลั้น	4	3	7	14	1.94
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	17	3	31	51	7.05
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	-	-	1	1	0.13
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-	-	-	-
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	-	-	2	2	0.28
31. ความมีระเบียบวินัย	2	1	5	8	1.11
32. ความรับผิดชอบ	8	5	24	37	5.11
33. ความซื่อสัตย์	1	1	5	7	0.97
34. ความกระตือรือร้น	-	-	1	1	0.13
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	-	1	-	1	0.13
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	11	8	19	38	5.26
37. ความกตัญญู กตเวที	-	1	-	1	0.13

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา			รวม	ร้อยละ
	พ 401	พ 503	พ 605		
	พ 402	พ 504	พ 606		
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	-	-	-	-	-
39. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	13	26	11	50	6.92
40. ทักษะทางภาษาไทย	15	6	16	37	5.11
	190	241	292	723	100.00

จากตาราง 4 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ 33 ลักษณะ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความยุติธรรม การตรงต่อเวลา ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะด้านการจัดการ ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ และควมมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 98 73 และ 64 คิดเป็นร้อยละ 13.56 10.10 และ 8.85 ของความถี่ทั้งหมดของกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเป็นผู้นำและผู้ตาม ความกระตือรือร้น ความสำนึกในความเป็นไทย และความกตัญญู กตเวที เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 0.13 เท่านั้น

เมื่อแยกพิจารณาตามรายวิชา จะปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

วิชา พ 401 พ 402 สุขศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 19 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การรักความสะอาด การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความกล้าหาญ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 40 23 และ 21 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พ 503 พ 504 สุขศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 25 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีจำนวนความถี่ 70 34 และ 26 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสุภาพอ่อนโยน การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และการมีน้ำใจนักกีฬา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พ 605 พ 606 สุขศึกษามีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 30 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความสุภาพอ่อนโยน และความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 41 34 และ 31 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี และความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นได้ว่า วิชา พ 605 พ 606 สุขศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิชา พ 503 พ 504 สุขศึกษา ส่วนวิชา พ 401 พ 402 สุขศึกษา มีลักษณะความเป็นพลเมืองดีปรากฏน้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

1. วิชา พ 605 พ 606 สุขศึกษา มีจำนวนความถี่ 292 ครั้ง และมีจำนวนความเป็นพลเมืองดี 30 ลักษณะ
2. วิชา พ 503 พ 504 สุขศึกษา มีจำนวนความถี่ 241 ครั้ง และมีจำนวนความเป็นพลเมืองดี 25 ลักษณะ
3. วิชา พ 401 พ 402 สุขศึกษา มีจำนวนความถี่ 190 ครั้ง และมีจำนวนความเป็นพลเมืองดี 19 ลักษณะ

ตาราง 5 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำแนกตามรายวิชา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา											รวม	ร้อยละ
	นิสิกส์ ว 421	เคมี ว 431	ชีววิทยา ว 441	แสงอาทิตย์ และพลังงาน	โลกแห่ง แสงสี	ไฟฟ้าและ เครื่องอำนวยความสะดวก	สาร สังเคราะห์	เสียงในชีวิต ประจำวัน	กินดีอยู่ดี	มรดกทาง พันธุกรรม	ยากับชีวิต		
1. ความมีเหตุผล	8	3	17	3	11	3	16	7	4	12	16	100	21.41
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3	-	2	4	-	1	1	1	-	-	-	12	2.57
3. การพึ่งตนเอง	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22	4.71
4. ความสามารถเลือกเรียนและนำความรู้ สู่การนำไปประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	0.21
5. ความเมตตา กรุณา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. การประหยัดและอดออม	2	1	-	2	-	9	2	-	-	-	1	17	3.64
8. ความซื่อสัตย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. ความเสียสละ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. สุขภาพดี	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	8	9	1.93
11. ความสภาพอ่อนโยน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. การรักความสะอาด	-	-	1	-	-	-	10	-	-	-	-	11	2.36
14. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	2	17	20	5	4	7	7	10	4	4	12	92	19.70
15. ความกล้าหาญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

วิชา

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา											รวม	ร้อยละ	
	นิสิต ว 421	เคมี ว 431	ชีววิทยา ว 441	แสงอาทิตย์ และพลังงาน	โลกแห่ง แสงสี	ไฟฟ้าและ เครื่องอำนวยความสะดวก	สาร สังเคราะห์	เสี่ยงในชีวิต ประจำวัน	กินคือยดี	มรดกทาง พันธุกรรม	ยากในชีวิต			
16. การละเว้นเส้นสิ่งเส้นติดให้โทษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17. การตรงต่อเวลา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19. ทักษะด้านการคำนวณ	1	1	1	-	-	1	1	1	-	1	1	8	1.71	
20. ทักษะด้านการจัดการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	9	1	2	-	-	3	3	1	-	-	1	20	4.28	
22. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพ ที่สุจริต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
24. ความขยันหมั่นเพียร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25. ความสามัคคี	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	3	0.68	
26. ความอดทน อดกลั้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	1	1	9	1	1	1	1	1	2	1	1	20	4.28	
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา											รวม	ร้อยละ	
	พินิจ	เคมี	ชีววิทยา	สงอาทิตย และพลังงาน	โลกแห่ง สงสี	ไฟฟาและ เครื่องอานวย ความสะดวก	สาร สังเคราะห์	เสี่ยงในชีวิต ประจำวัน	กินคือยุดี	มรดกทาง พันธุกรรม	ยากับชีวิต			
	ว 421	ว 431	ว 441											
31. ความมีระเบียบวินัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32. ความรับผิดชอบ	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33. ความซื่อสัตย์	4	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	2	0.43	
34. ความกระตือรือร้น	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	6	1.29	
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
37. ความกตัญญู กตเวที	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	4	0.86	
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
39. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-	7	46	7	1	-	8	1	-	7	2	79	16.92	
40. ทักษะทางภาษาไทย	-	-	10	2	5	2	13	5	3	7	14	61	13.06	
	33	34	114	27	24	29	64	29	21	34	58	467	100.00	

จากตาราง 5 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏในกลุ่มวิชา วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ 17 ลักษณะ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความยุติธรรม ความเสียสละ ความสุภาพ อ่อนโยน การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ความกล้าหาญ การละเว้นเสเพลสิ่งเสพติดให้โทษ การตรง ต่อเวลา การมีน้ำใจนักกีฬา ทักษะด้านการจัดการ ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ ความคิด ริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน อดกลั้น การเป็นผู้นำและผู้ตาม การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย ความมีระเบียบวินัย ความกระตือรือร้น ความสำนึกในความเป็นไทย ความกตัญญู กตเวทิตะ และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมี เหตุผล การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีจำนวนความถี่ 100 92 และ 79 คิดเป็นร้อยละ 21.40 19.70 และ 16.00 ของจำนวนความถี่ทั้งหมดของกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ตามลำดับ ส่วนลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ ใช้กับครอบครัวและชุมชน ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 คิดเป็นร้อยละ 0.21

เมื่อแยกพิจารณาตามรายวิชา จะปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

วิชาฟิสิกส์ ว 421 มีเนื้อหาที่บ่งบอกเป็นลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ลักษณะ โดย มี ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี ความมีเหตุผล และความซื่อสัตย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 98 และ 4 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและ ชุมชน ทักษะการคำนวณ ความมีมนุษยสัมพันธ์ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาเคมี ว 431 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ โดย มีลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา การตระหนักและ เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 17 7 และ 3 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การประหยัดและ อดออม ทักษะการคำนวณ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาชีววิทยา ว 441 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 12 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความมีเหตุผลซึ่งมีจำนวนความถี่ 46 20 และ 17 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การรักความสะอาด ทักษะการคำนวณ และความซื่อสัตย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ (แสงอาทิตย์และพลังงาน) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 7 5 และ 4 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การมีค่านิยมที่ถูกต้อง และการพึ่งตนเอง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 1 และ 2 ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ (โลกแห่งแสงสี) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 6 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ทักษะทางภาษาไทย และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 11 5 และ 4 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความมีมนุษยสัมพันธ์ การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพึ่งตนเอง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 1 และ 2 ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและชีวภาพ (ไฟฟ้าและเครื่องอำนวยความสะดวก) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การประหยัดและอดออม การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และความมีเหตุผล ซึ่งมีจำนวนความถี่ 9 7 และ 3 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านการคำนวณ และความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ (สารสังเคราะห์) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 11 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ทักษะทางภาษาไทย และการรักความสะอาด ซึ่งมีจำนวนความถี่ 16 13 และ 10 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านการคำนวณ และการมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องเสียงในชีวิตประจำวัน มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ความมีเหตุผล และทักษะทางภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 10 7 และ 5 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทักษะด้านการคำนวณ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องกินดีอยู่ดี มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการมีค่านิยมที่ถูกต้อง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 4 4 และ 3 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ สุขภาพดี ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องมรดกทางพันธุกรรม มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 7 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และทักษะทางภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 12 7 และ 7 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านการคำนวณ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และการพึ่งตนเอง ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 1 และ 2 ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องยากับชีวิต มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ทักษะทางภาษาไทย และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 16 14 และ 12 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การประหยัดและอดออม ทักษะด้านการจัดการ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม จะเห็นได้ว่าวิชาชีววิทยา ว 441 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีมากที่สุด รองลงมาได้แก่วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องสารสังเคราะห์ ส่วนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องโลกแห่งแสงสี มีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

1. วิชาชีววิทยา ว 441 มีจำนวนความถี่ 114 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 12 ลักษณะ

2. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องสารสังเคราะห์ มีจำนวนความถี่ 14 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 11 ลักษณะ
3. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องฮักบชีวิต มีจำนวนความถี่ 58 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ลักษณะ
4. วิชาเคมี ว 431 มีจำนวนความถี่ 34 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ
5. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องมรดกทางพันธุกรรม มีจำนวนความถี่ 34 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 7 ลักษณะ
6. วิชาฟิสิกส์ ว 441 มีจำนวนความถี่ 33 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 10 ลักษณะ
7. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องเสียงในชีวิตประจำวัน มีจำนวนความถี่ 29 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ
8. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องไฟฟ้าและเครื่องอำนวยความสะดวก มีจำนวนความถี่ 29 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ
9. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องแสงอาทิตย์และพลังงาน มีจำนวนความถี่ 27 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ
10. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องโลกแห่งแสงสี มีจำนวนความถี่ 24 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 6 ลักษณะ
11. วิชาวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ เรื่องกินดีอยู่ดี มีจำนวนความถี่ 21 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 9 ลักษณะ

ตาราง 6 จำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำนวนกตตามรายวิชา กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา										รวม	ร้อยละ
	พอ 011	พอ 012	พอ 013	พอ 014	พอ 021	พอ 022	พอ 023	พอ 024	พอ 025	พอ 026		
1. ความมีเหตุผล	14	3	2	7	3	12	14	37	13	8	113	8.50
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	-	-	3	2	-	10	2	3	-	-	20	1.50
3. การพึ่งตนเอง	-	1	-	-	-	3	-	1	1	1	7	0.53
4. ความสามารถเลือกปรับและนำความรู้ จากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัว และชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. ความเมตตาการุณา	-	-	-	1	1	1	1	8	9	3	24	1.81
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	-	-	-	1	-	4	2	4	-	1	12	0.90
7. การประหยัดและอดออม	8	2	-	18	2	-	2	1	6	1	40	3.01
8. ความซื่อสัตย์	2	-	-	-	-	5	-	1	1	2	11	0.83
9. ความเสียสละ	-	-	1	4	-	3	-	6	5	1	20	1.50
10. สุขภาพดี	1	-	1	1	3	4	5	4	25	4	48	3.61
11. ความสะอาดอ่อนโยน	6	-	-	23	-	4	1	2	5	1	42	3.16
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	1	-	-	-	-	1	9	4	5	4	24	1.81
13. การรักความสะอาด	-	7	-	2	12	7	16	19	10	5	78	5.87
14. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	13	27	1	9	1	-	15	15	18	8	107	8.05
15. ความกล้าหาญ	-	-	-	-	-	3	3	8	1	-	15	1.13

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา										รวม	ร้อยละ
	พอ 011	พอ 012	พอ 013	พอ 014	พอ 021	พอ 022	พอ 023	พอ 024	พอ 025	พอ 026		
16. การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	-	-	-	-	1	-	-	15	2	-	18	1.35
17. การตรงต่อเวลา	10	-	-	1	-	-	3	-	2	-	16	1.20
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	-	-	-	2	-	-	3	2	4	-	11	0.83
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20. ทักษะด้านการจัดการ	13	3	5	-	-	-	-	-	-	-	21	1.58
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	1	10	-	-	-	-	1	-	-	-	12	0.90
22. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพ ที่สำจริต	11	3	1	7	-	-	1	-	4	2	29	2.18
24. ความขยันหมั่นเพียร	-	-	1	4	-	-	1	-	5	-	11	0.83
25. ความสามัคคี	4	-	-	-	-	2	8	4	3	4	25	1.88
26. ความอดทน อดกลั้น	-	4	-	6	-	4	9	4	2	2	31	2.33
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์	10	-	7	8	4	5	11	8	25	2	80	6.02
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	2	1	3	1	-	-	-	-	1	-	8	0.60
29. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	-	-	-	-	-	-	2	1	5	-	8	0.60

ตาราง 6 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	วิชา										รวม	ร้อยละ
	พล 011	พล 012	พล 013	พล 014	พล 021	พล 022	พล 023	พล 024	พล 025	พล 026		
31. ความมีระเบียบวินัย	-	2	-	-	6	25	25	2	3	-	63	4.74
32. ความรับผิดชอบ	34	-	36	15	1	3	9	34	43			
33. ความซื่อสัตย์	9	3	2	14	-	4	1	1	9	-	43	3.24
34. ความกระตือรือร้น	5	-	2	30	-	2	2	4	5	1	51	3.84
35. ความสำนึกในความเป็นไทย	-	-	-	-	-	-	-	-	6	1	7	0.53
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	8	-	-	-	-	4	4	5	-	3	24	1.81
37. ความกตัญญู กตเวที	-	-	-	-	-	-	5	2	-	8	15	1.13
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5	0.38
39. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากร 2 ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	2	-	3	4	-	9	17	9	1	47	3.54
40. ทักษะทางภาษาไทย	14	1	1	-	2	5	10	12	6	11	62	4.66
	168	69	66	159	40	111	174	224	238	80	1,329	100.00

จากตาราง 6 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในกลุ่มวิชาพื้นฐาน วิชาอาชีพ 36 ลักษณะ และลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ และการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 181 113 และ 107 คิดเป็นร้อยละ 13.62 8.50 และ 8.05 ของจำนวนความถี่ทั้งหมดของกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 0.38

เมื่อพิจารณาตามรายวิชา จะปรากฏลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

วิชา พอ 011 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 20 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีเหตุผล และทักษะทางภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 34 14 และ 14 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ สุขภาพดี การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และทักษะในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 012 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 14 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ทักษะการใช้เทคโนโลยี และการรักษาความสะอาด ซึ่งมีจำนวนความถี่ 27 10 และ 7 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความเป็นผู้นำและผู้ตาม และทักษะทางภาษาไทย ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 013 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 15 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความมีมนุษยสัมพันธ์ และทักษะการจัดการ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 36 7 และ 5 ตามลำดับ ส่วนเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเสียสละ สุขภาพดี และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 014 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 21 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความกระตือรือร้น ความสุภาพอ่อนโยน และการประหยัด และอดออม มีจำนวนความถี่ 30 23 และ 18 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็น

พลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และสุขภาพดี เป็นต้น มีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 021 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 12 ลักษณะ โดยมีเนื้อหา ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ความมีระเบียบวินัย และความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 12 6 และ 4 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเมตตา กรุณา การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา และการละเว้น เสพสิ่งเสพติดให้โทษ เป็นต้น มีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 022 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 21 ลักษณะ โดยมีลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย ความมีเหตุผลและความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ มีจำนวนความถี่ 25 12 และ 10 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเมตตา กรุณา การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ และความสามัคคี มีจำนวนความถี่ 1 1 และ 2 ตามลำดับ

วิชา พอ 023 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 28 ลักษณะ โดยมีลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีระเบียบวินัย การรักความสะอาด และการตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 25 16 และ 15 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ความเมตตา กรุณา ความสุภาพอ่อนโยน และทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น มีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 024 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 28 ลักษณะ โดยมีลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความมีเหตุผล ความรับผิดชอบ และการรักความสะอาด มีจำนวนความถี่ 37 34 และ 19 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง การประหยัด และอดออม และ ความยุติธรรม เป็นต้น มีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 025 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 30 ลักษณะ โดยมีลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ความรับผิดชอบ สุขภาพดี และความมีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งมีจำนวนความถี่ 43 25 และ 25 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความยุติธรรม และความกล้าหาญ เป็นต้น ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

วิชา พอ 026 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 23 ลักษณะ โดยมีลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ทักษะทางภาษาไทย ความมีเหตุผล และตระหนักในคุณค่าของการศึกษา ซึ่งมีจำนวนความถี่ 11 8 และ 8 ตามลำดับ ส่วนลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ การพึ่งตนเอง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการประหยัดและอดออม ซึ่งมีจำนวนความถี่ 1 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยรวม จะเห็นได้ว่า วิชา พอ 025 มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีปรากฏมากที่สุด รองลงมาได้แก่ วิชา พอ 024 ส่วนวิชา พอ 021 มีลักษณะความเป็นพลเมืองดีปรากฏน้อยที่สุด ซึ่งมีจำนวนความถี่ และจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี ดังนี้

1. วิชา พอ 025 มีจำนวนความถี่ 238 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 30 ลักษณะ
2. วิชา พอ 024 มีจำนวนความถี่ 224 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 28 ลักษณะ
3. วิชา พอ 023 มีจำนวนความถี่ 174 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 28 ลักษณะ
4. วิชา พอ 011 มีจำนวนความถี่ 168 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 20 ลักษณะ
5. วิชา พอ 014 มีจำนวนความถี่ 159 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 21 ลักษณะ
6. วิชา พอ 022 มีจำนวนความถี่ 111 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 21 ลักษณะ
7. วิชา พอ 026 มีจำนวนความถี่ 80 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 23 ลักษณะ
8. วิชา พอ 012 มีจำนวนความถี่ 69 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 14 ลักษณะ
9. วิชา พอ 013 มีจำนวนความถี่ 66 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 15 ลักษณะ
10. วิชา พอ 021 มีจำนวนความถี่ 40 ครั้ง และมีจำนวนลักษณะความเป็นพลเมืองดี 12 ลักษณะ

ตอนที่ 2 การจัดลำดับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ปรากฏในหนังสือเรียน

ตาราง 7 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่วิเคราะห์จากเนื้อหาหนังสือเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	ความมีเหตุผล	914	11.85
2	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	891	11.55
3	ทักษะทางภาษาไทย	684	8.86
4	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	446	5.78
5	ความรับผิดชอบ	380	4.93
6	ความมีมนุษยสัมพันธ์	339	4.39
7	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	312	4.04
8	ความเสียสละ	264	3.42
9	ความมีระเบียบวินัย	261	3.38
10	ความเมตตากรุณา	220	2.85
11	ความสุภาพอ่อนโยน	218	2.83
12	การประหยัด และอดออม	201	2.61
13	การรักษาความสะอาด	194	2.51
14	ความขยันหมั่นเพียร	191	2.48
15	ความสามัคคี	183	2.37
16	ความอดทน อดกลั้น	164	2.13
17	ความกตัญญู กตเวที	162	2.10
18	สุขภาพดี	159	2.06
19	ความซื่อสัตย์	156	2.02

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
20	ความสำนึกในความเป็นไทย	141	1.83
21	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	134	1.74
22	การละเว้นเสพลสิ่งเสพลิตให้โทษ	123	1.59
23	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	115	1.49
24	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	104	1.35
25	ความยุติธรรม	101	1.31
26	ความกระตือรือร้น	92	1.19
27	การพึ่งตนเอง	91	1.18
28	ความกล้าหาญ	84	1.09
29	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	83	1.08
30	ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	66	0.86
31	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	44	0.57
32	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	39	0.51
33	การมีน้ำใจนักกีฬา	33	0.43
34	การตรงต่อเวลา	26	0.34
35	ทักษะด้านการจัดการ	24	0.31
36	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	22	0.29
37	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	21	0.27

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
38	ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากล มาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	15	0.19
39	ทักษะการคำนวณ	9	0.12
40	ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	8	0.10
	รวม	7,714	100.00

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี โดยส่วนรวมครบทุกลักษณะ และมีลำดับความมากน้อยของแต่ละลักษณะ คิดเป็นร้อยละของความถี่ทั้งหมด ดังนี้

ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่

1. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 914 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.85
2. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 891 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.55
3. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 684 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.86
4. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 446 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.78
5. ความรับผิดชอบ มีจำนวนความถี่ 380 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.93
6. ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 339 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.39
7. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีจำนวนความถี่ 312 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.04
8. ความเสียสละ มีจำนวนความถี่ 264 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.42
9. ความมีระเบียบวินัย มีจำนวนความถี่ 261 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.38
10. ความเมตตากรุณา มีจำนวนความถี่ 220 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.85

ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 10 ลำดับ ได้แก่

1. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.10
2. ทักษะการคำนวณ มีจำนวนความถี่ 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.12
3. ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน มีจำนวนความถี่ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.19
4. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีจำนวนความถี่ 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.27
5. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจำนวนความถี่ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.29
6. ทักษะด้านการจัดการ มีจำนวนความถี่ 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.31

7. การตรงต่อเวลา มีจำนวนความถี่ 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.34
8. การมีน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนความถี่ 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.43
9. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย มีจำนวนความถี่ 39 ครั้ง
คิดเป็นร้อยละ 0.51
10. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีจำนวนความถี่ 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ
0.57

ตาราง 8 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มวิชาภาษาไทย

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	ทักษะทางภาษาไทย	332	19.20
2	ความมีเหตุผล	275	15.91
3	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	103	5.96
4	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	83	4.80
5	ความเสียสละ	78	4.51
6	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	67	3.88
7	ความเมตตากรุณา	66	3.82
8	ความซื่อสัตย์	57	3.29
9	ความกตัญญู กตเวที	57	3.29
10	ความสำนึกในความเป็นไทย	56	3.24
11	ความสุภาพอ่อนโยน	55	3.18
12	ความอดทน อดกลั้น	54	3.12
13	ความซื่อสัตย์สุจริต	50	2.89
14	ความรับผิดชอบ	49	2.84
15	การประหยัดและอดออม	38	2.19
16	ความสามัคคี	38	2.19
17	ความมีมนุษยสัมพันธ์	32	1.85
18	ความมีระเบียบวินัย	31	1.79
19	ความกล้าหาญ	30	1.74
20	ความกระตือรือร้น	25	1.45

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
21	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	24	1.39
22	การรักษาความสะอาด	23	1.33
23	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	18	1.04
24	ความยุติธรรม	18	1.04
25	สุขภาพดี	11	0.64
26	การพึ่งตนเอง	8	0.46
27	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	8	0.46
28	ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	8	0.46
29	การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	7	0.41
30	การมีน้ำใจนักกีฬา	6	0.35
31	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	6	0.35
32	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5	0.29
33	ความคิดริเริ่มการประกอบอาชีพที่สุจริต	5	0.29
34	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	4	0.23
35	การตรงต่อเวลา	2	0.12
36	ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากล มาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	-	-

ตาราง 8 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
37	ทักษะด้านการคำนวณ	-	-
38	ทักษะด้านการจัดการ	-	-
39	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	-	-
40	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-
	รวม	1,729	100.00

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มวิชาภาษาไทย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 35 ลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะด้านการจัดการ ทักษะในการใช้เทคโนโลยี และการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี ซึ่งมีลำดับความถี่ ดังนี้

- ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่
1. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 332 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.20
 2. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 275 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.91
 3. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 103 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.96
 4. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีจำนวนความถี่ 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.80
 5. ความเสียสละ มีจำนวนความถี่ 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.51
 6. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 67 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.88
 7. ความเมตตากรุณา มีจำนวนความถี่ 66 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.82
 8. ความซื่อสัตย์ มีจำนวนความถี่ 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.29
 9. ความกตัญญูกตเวที มีจำนวนความถี่ 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.29
 10. ความสำนึกในความเป็นไทย มีจำนวนความถี่ 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.24
- ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 10 ลำดับ ได้แก่
1. การตรงต่อเวลา มีจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.12
 2. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย มีจำนวนความถี่ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.23
 3. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต มีจำนวนความถี่ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.29
 4. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจำนวนความถี่ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.35

5. การมีน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนความถี่ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.35
6. การละเว้นเสพลึงเสพลิดให้โทษ มีจำนวนความถี่ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.41
7. ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46
8. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46
9. การพึ่งตนเอง มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.46
10. สุขภาพดี มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.64

ตาราง 9 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	491	14.17
2	ความมีเหตุผล	362	10.44
3	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	203	5.86
4	ทักษะทางภาษาไทย	192	5.54
5	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	163	4.70
6	ความมีระเบียบวินัย	159	4.59
7	ความมีมนุษยสัมพันธ์	156	4.50
8	ความเสียสละ	152	4.38
9	ความซื่อสัตย์	127	3.66
10	ความเมตตากรุณา	113	3.26
11	ความรับผิดชอบ	111	3.20
12	ความสามัคคี	105	3.03
13	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	105	3.03
14	ความกตัญญู กตเวที	89	2.57
15	การประหยัดและอดออม	87	2.51
16	ความสุภาพอ่อนโยน	84	2.42
17	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	79	2.28
18	ความสำนึกในความเป็นไทย	77	2.22
19	ความยุติธรรม	72	2.07
20	ความอดทน อดกลั้น	65	1.88
21	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	64	1.85

ตาราง 9 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
22	สุขภาพดี	63	1.81
23	การพึ่งตนเอง	51	1.47
24	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	44	1.27
25	ความซื่อสัตย์	43	1.24
26	ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	30	0.87
27	การรักษาความสะอาด	29	0.84
28	การละเว้นเสถสิ่งเสถคติให้โทษ	25	0.72
29	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	25	0.72
30	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	21	0.61
31	ความกล้าหาญ	18	0.52
32	ความกระตือรือร้น	15	0.43
33	การมีน้ำใจนักกีฬา	13	0.38
34	ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ มาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	11	0.32
35	การตรงต่อเวลา	8	0.23
36	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	7	0.20
37	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	3	0.09
38	ทักษะด้านการจัดการ	3	0.09
39	ทักษะด้านการคำนวณ	1	0.03
40	ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-
	รวม	3,466	100.00

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 39 ลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ มีลำดับความถี่ เป็นดังนี้

- ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่
1. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 491 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.17
 2. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 362 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.44
 3. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 203 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.86
 4. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 192 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.54
 5. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีจำนวนความถี่ 163 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.70
 6. ความมีระเบียบวินัย มีจำนวนความถี่ 159 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.59
 7. ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 156 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.50
 8. ความเสียสละ มีจำนวนความถี่ 152 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.38
 9. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจำนวนความถี่ 127 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.66
 10. ความเมตตากรุณา มีจำนวนความถี่ 113 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.26
- ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 10 ลำดับ ได้แก่
1. ทักษะด้านการคำนวณ มีจำนวนความถี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.03
 2. ทักษะด้านการจัดการ มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.09
 3. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.09
 4. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจำนวนความถี่ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.23
 5. ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.32
 6. การมีน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนความถี่ 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.38

7. ความกระตือรือร้น มีจำนวนความถี่ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.43
8. ความกล้าหาญ มีจำนวนความถี่ 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.52
9. การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีจำนวนความถี่ 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.61
10. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย มีจำนวนความถี่ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.72

ตาราง 10 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	98	13.56
2	การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ	73	10.10
3	ความมีเหตุผล	64	8.85
4	การรักษาความสะอาด	53	7.33
5	ความมีมนุษยสัมพันธ์	51	7.05
6	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	50	6.92
7	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	38	5.26
8	ความสภาพอ่อนโยน	37	5.11
9	ความรับผิดชอบ	37	5.11
10	ทักษะทางภาษาไทย	37	5.11
11	สุขภาพดี	28	3.87
12	ความกล้าหาญ	21	2.91
13	การประหยัดและอดออม	19	2.63
14	ความเมตตากรุณา	17	2.35
15	ความเสียสละ	14	1.94
16	ความอดทน อดกลั้น	14	1.94
17	ความสามัคคี	12	1.66
18	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	10	1.38
19	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	9	1.25
20	ความมีระเบียบวินัย	8	1.11
21	ความซื่อสัตย์	7	0.97
22	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	4	0.55

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
23	การพึ่งตนเอง	3	0.42
24	ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สากล มาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	3	0.42
25	การมีน้ำใจนักกีฬา	3	0.42
26	ความขยันหมั่นเพียร	3	0.42
27	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2	0.28
28	ความคิดริเริ่มในการประกอบที่สุจริต	2	0.28
29	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย	2	0.28
30	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	1	0.13
31	ความกระตือรือร้น	1	0.13
32	ความสำนึกในความเป็นไทย	1	0.13
33	ความกตัญญู กตเวที	1	0.13
34	ความสุติธรรม	-	-
35	การตรงต่อเวลา	-	-
36	ทักษะด้านการคำนวณ	-	-
37	ทักษะด้านการจัดการ	-	-
38	ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-
39	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-
40	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	-	-
	รวม	723	100.00

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 33 ลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความยุติธรรม การตรงต่อเวลา ทักษะด้านการคำนวณ ทักษะด้านการจัดการ ทักษะทางด้านภาษา ต่างประเทศ การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี และความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีลำดับความถี่ ดังนี้

ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่

1. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 98 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.56
2. การละเว้นสิ่งพลึงเพล็ดให้โทษ มีจำนวนความถี่ 73 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.10
3. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 64 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.85
4. การรักความสะอาด มีจำนวนความถี่ 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.33
5. ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 7.05
6. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.92
7. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีจำนวนความถี่ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.26
8. ความสุภาพอ่อนโยน มีจำนวนความถี่ 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.11
9. ความรับผิดชอบ มีจำนวนความถี่ 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.11
10. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.11

ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 10 ลำดับ ได้แก่

1. ความกตัญญู กตเวที มีจำนวนความถี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13
2. ความสำนึกในความเป็นไทย มีจำนวนความถี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13
3. ความกระตือรือร้น มีจำนวนความถี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13
4. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจำนวนความถี่ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.13

5. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย มีจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.28
6. ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต มีจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.28
7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.28
8. ความซื่อสัตย์สุจริต มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42
9. การมีน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42
10. ความสามารถเลือกรับและนำความรู้สึกลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.42

ตาราง 11 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-
คณิตศาสตร์

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	ความมีเหตุผล	100	21.41
2	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	92	19.70
3	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	79	16.92
4	ทักษะทางภาษาไทย	61	13.06
5	การพึ่งตนเอง	22	4.71
6	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	20	4.28
7	ความมีมนุษยสัมพันธ์	20	4.28
8	การประหยัดและอดออม	17	3.64
9	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	12	2.57
10	การรักความสะอาด	11	2.36
11	สุขภาพดี	9	1.93
12	ทักษะด้านการคำนวณ	8	1.71
13	ความซื่อสัตย์	6	1.29
14	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	4	0.86
15	ความสามัคคี	3	0.64
16	ความรับผิดชอบ	2	0.43
17	ความสามารถเลือกรับและ นำความรู้สึกลมาประยุกต์ ใช้กับครอบครัวและชุมชน	1	0.21
18	ความเมตตากรุณา	-	-
19	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	-	-

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
20	ความยุติธรรม	-	-
21	ความเสียสละ	-	-
22	ความสุภาพอ่อนโยน	-	-
23	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	-	-
24	ความกล้าหาญ	-	-
25	การละเว้นเสพสิ่งเสพศดให้โทษ	-	-
26	การตรงต่อเวลา	-	-
27	การมีน้ำใจนักกีฬา	-	-
28	ทักษะด้านการจัดการ	-	-
29	ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ	-	-
30	ความคิดริเริ่มในการประกอบที่สุจริต	-	-
31	ความขยันหมั่นเพียร	-	-
32	ความอดทน อดกลั้น	-	-
33	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	-	-
34	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-
35	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	-	-
36	ความมีระเบียบวินัย	-	-
37	ความกระตือรือร้น	-	-

ตาราง 11 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
38	ความสำนึกในความเป็นไทย	-	-
39	ความกตัญญูทวดเวท	-	-
40	ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์	-	-
	รวม	467	100.00

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี 17 ลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความยุติธรรม ความเสียสละ ความสุภาพอ่อนโยน การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ความกล้าหาญ การละเว้นเสพสิ่งเสพติดให้โทษ การตรงต่อเวลา การมีน้ำใจนักกีฬา ทักษะด้านการจัดการ ทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน อดกลั้น ความเป็นผู้นำและผู้ตาม การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย ความมีระเบียบวินัย ความกระตือรือร้น ความสำนึกในความเป็นไทย ความกตัญญูแก่ชาติ ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีลำดับความถี่ ที่ปรากฏ ดังนี้

ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่

1. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 100 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.41
 2. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 92 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.70
 3. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 79 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.92
 4. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 61 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.06
 5. การพึ่งตนเอง มีจำนวนความถี่ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.71
 6. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีจำนวนความถี่ 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.28
 7. ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.28
 8. การประหยัดและอดออม มีจำนวนความถี่ 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.64
 9. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจำนวนความถี่ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.57
 10. การรักความสะอาด มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.36
- ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 7 ลำดับ ได้แก่
1. ความรับผิดชอบ มีจำนวนความถี่ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.43
 2. ความสามัคคี มีจำนวนความถี่ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.64

3. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง มีจำนวนความถี่ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.86
4. ความซื่อสัตย์ มีจำนวนความถี่ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.29
5. ทักษะด้านการคำนวณ มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.71
6. สุขภาพดี มีจำนวนความถี่ 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.93
7. การรักความสะอาด มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.36

ตาราง 12 การเรียงลำดับความถี่ลักษณะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
1	ความรับผิดชอบ	181	13.62
2	ความมีเหตุผล	113	8.50
3	การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา	107	8.05
4	ความมีมนุษยสัมพันธ์	80	6.02
5	การรักษาความสะอาด	78	5.87
6	ความมีระเบียบวินัย	63	4.74
7	ทักษะทางภาษาไทย	62	4.66
8	ความกระตือรือร้น	51	3.84
9	สุขภาพดี	48	3.61
10	การตระหนักและเห็นคุณค่าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	47	3.54
11	ความซื่อสัตย์	43	3.24
12	ความสุภาพอ่อนโยน	42	3.16
13	การประหยัดและอดออม	40	3.01
14	ความอดทน อดกลั้น	31	2.33
15	ความคิดริเริ่มในการประกอบอาชีพที่สุจริต	29	2.18
16	ความสามัคคี	25	1.88
17	ความเมตตากรุณา	24	1.81
18	การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	24	1.81
19	การมีค่านิยมที่ถูกต้อง	24	1.81
20	ทักษะด้านการจัดการ	21	1.58
21	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	20	1.50
22	ความเสียสละ	20	1.50

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับที่	ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ความถี่	ร้อยละ
23	การละเว้นสิ่งเสียดีให้โทษ	18	1.35
24	การตรงต่อเวลา	16	1.20
25	ความกล้าหาญ	15	1.13
26	ความกตัญญู กตเวที	15	1.13
27	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	12	0.90
28	ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	12	0.90
29	ความยุติธรรม	11	0.83
30	การมีน้ำใจนักกีฬา	11	0.83
31	ความซื่อสัตย์สุจริต	11	0.83
32	ความเป็นผู้นำและผู้ตาม	8	0.60
33	การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบ ประชาธิปไตย	8	0.60
34	การพึ่งตนเอง	7	0.53
35	ความสำนึกในความเป็นไทย	7	0.53
36	ความจงรักภักดีต่อชาติศาสนา และพระมหากษัตริย์	5	0.38
37	ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ สากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน	-	-
38	ทักษะด้านการคำนวณ	-	-
39	ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ	-	-
40	การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี	-	-
	รวม	1,329	100.00

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าหนังสือเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะ ความเป็นพลเมืองดี 36 ลักษณะ สำหรับลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ไม่ปรากฏในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ความสามารถเลือกรับและนำความรู้ส้ากลมาประยุกต์ใช้กับครอบครัวและชุมชน ทักษะด้านการจัดการ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ และการเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีลำดับความถี่ ดังนี้

ก. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่มาก 10 ลำดับ ได้แก่

1. ความรับผิดชอบ มีจำนวนความถี่ 181 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.62
2. ความมีเหตุผล มีจำนวนความถี่ 113 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.50
3. การตระหนักในคุณค่าของการศึกษา มีจำนวนความถี่ 107 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.05
4. ความมีมนุษยสัมพันธ์ มีจำนวนความถี่ 80 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.02
5. การรักความสะอาด มีจำนวนความถี่ 78 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.87
6. ความมีระเบียบวินัย มีจำนวนความถี่ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.74
7. ทักษะทางภาษาไทย มีจำนวนความถี่ 62 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.66
8. ความกระตือรือร้น มีจำนวนความถี่ 51 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.84
9. สุขภาพดี มีจำนวนความถี่ 48 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.61
10. การตระหนักและเห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีจำนวนความถี่ 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.54

ข. ลักษณะความเป็นพลเมืองดี ที่ปรากฏความถี่น้อย 10 ลำดับ ได้แก่

1. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีจำนวนความถี่ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.38
2. ความสำนึกในความเป็นไทย มีจำนวนความถี่ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.53
3. การพึ่งตนเอง มีจำนวนความถี่ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.53
4. การรู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.60
5. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม มีจำนวนความถี่ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.60

6. ความซนหมั่นเพียร มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.83
7. การมีน้ำใจนักกีฬา มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.83
8. ความสุติธรรม มีจำนวนความถี่ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.83
9. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี มีจำนวนความถี่ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90
10. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีจำนวนความถี่ 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90

ตอนที่ 3 แสดงประเภทของลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ วงการอาชีพ และสังคม

ตาราง 13 แสดงลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำแนกตามลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			พัฒนาบุคลากร			วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์			พื้นฐานวิชาอาชีพ			รวมแต่ละพฤติกรรม		
	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม
1. ความมีเหตุผล	275			362			64			100			113			914		
2. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	5			44			2			12			20			83		
3. การพึ่งตนเอง	8			51			3			22			7			91		
4. ความสามารถเลือกรับ และนำความรู้สึกลมา ประยุกต์ใช้กับครอบครัว และชุมชน	-			11			3			1			-			15		
5. ความเมตตากรุณา	66			113			17			-			24			220		
6. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	18			64			10			-			12			104		
7. การประหยัดและอดออม	38			87			19			17			40			201		
8. ความยุติธรรม	18			72			-			-			11			101		
9. ความเสียสละ	78			152			14			-			20			264		
10. สุขภาพดี	11			63			28			9			48			159		
11. ความสุขภาพอ่อนโยน	55			84			37			-			42			218		
12. การใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	8			3			9			-			24			44		

ตาราง 13 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			พัฒนาคุณลักษณะ			วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์			พื้นฐานวิชาอาเซียน			รวมแต่ละพฤติกรรม		
	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม
	ชาติ	อาเซียน		ชาติ	อาเซียน		ชาติ	อาเซียน		ชาติ	อาเซียน		ชาติ	อาเซียน		ชาติ	อาเซียน	
13. รักความสะอาด	23			29			53			11			78			194		
14. ตระหนักในคุณค่าของ การศึกษา	103			491			98			92			107			891		
15. ความกล้าหาญ	30			18			21			-			15			84		
16. การละเว้นสิ่งเสียด ให้โทษ	7			25			73			-			18			123		
17. การตรงต่อเวลา	2			8			-			-			16			26		
18. การมีน้ำใจนักกีฬา	6			13			3			-			11			33		
19. ทักษะด้านการคำนวณ	-			1			-			8			-			9		
20. ทักษะด้านการจัดการ	-			3			-			-			21			24		
21. ทักษะในการใช้เทคโนโลยี	-			79			4			20			12			115		
22. ทักษะทางด้านภาษา- ต่างประเทศ	8			-			-			-			-			8		
23. ความคิดริเริ่มในการ ประกอบอาชีพที่สุจริต		5			30			2			-			29			66	
24. ความขยันหมั่นเพียร		50			127			3			-			11			191	

ตาราง 13 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			พัฒนาบคุคลิกภาพ			วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์			พื้นฐานวิชาอาชีพ			รวมแต่ละพฤติกรรม		
	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม	มนุษย	วงการ	สังคม
	ชาติ	อาชีพ		ชาติ	อาชีพ		ชาติ	อาชีพ		ชาติ	อาชีพ		ชาติ	อาชีพ		ชาติ	อาชีพ	
25. ความสามัคคี		38				105			12			3			25			183
26. ความอดทน อดกลั้น		54				65			14			-			31			164
27. ความมีมนุษยสัมพันธ์		32				156			51			20			80			339
28. ความเป็นผู้นำและผู้ตาม		6				7			1			-			8			22
29. เป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี		-				21			-			-			-			21
30. รู้จักสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย						4						25			2			39
31. ความมีระเบียบวินัย						31						159			8			261
32. ความรับผิดชอบ						49						111			37			380
33. ความซื่อสัตย์						57						43			7			156
34. ความกระตือรือร้น						25						15			1			92
35. ส่วนักในความเป็นไทย						56						77			1			141
36. การมีค่านิยมที่ถูกต้อง						83						163			38			312
37. ความกตัญญู กตเวที						57						89			1			162
38. ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์						24						105			-			134

ตาราง 13 (ต่อ)

ลักษณะความเป็นพลเมืองดี	ภาษาไทย			สังคมศึกษา			พัฒนาบคลิกภาพ			วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์			พื้นฐานวิชาอาชีพ			รวมแต่ละพฤติกรรม		
	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม	มนุษยชาติ	วงการอาชีพ	สังคม
39. ตระหนักและเห็นความสำคัญของ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม			67			203			50			79			47			446
40. ทักษะทางภาษาไทย			332			192			37			61			62			684
รวม	759	185	785	1,773	511	1,182	458	83	182	292	23	152	639	184	506	3,921	986	2,807
รวมทั้งหมด		1,729			3,466			723		467		1,329		7,714				
ร้อยละ	43.90	10.70	45.40	51.15	14.74	34.11	63.35	11.48	25.17	62.53	4.92	32.55	48.08	13.85	38.07	50.83	12.78	36.39

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า หนังสือเรียนตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดีใน ลักษณะและพฤติกรรมที่พึงมีโดยส่วนรวม ดังนี้

ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด คือ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวนความถี่ 3,921 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.83 ของความถี่ทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 2,807 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.39 ของความถี่ทั้งหมด และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 986 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.78

เมื่อพิจารณาแยกแต่ละกลุ่มวิชาจะปรากฏลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้

กลุ่มวิชาภาษาไทย มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในแต่ละลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้ ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 785 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.40 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาภาษาไทย รองลงมา ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวนความถี่ 759 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.90 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาภาษาไทย และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 185 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.70 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาภาษาไทย

กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในแต่ละลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้ ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวนความถี่ 1,773 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.15 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา รองลงมา ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 1,182 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.11 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุดในกลุ่มวิชานี้ ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 511 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.74 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในแต่ละลักษณะ และพฤติกรรม ดังนี้ ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ลักษณะพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวนความถี่ 458 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.35 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 182 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.17 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.48 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพัฒนาบุคลากร

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในแต่ละลักษณะ และลักษณะและพฤติกรรม ดังนี้ ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวนความถี่ 292 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.53 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ รองลงมา ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 152 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.55 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.92 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์

กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ มีเนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี ในแต่ละลักษณะ และพฤติกรรม ดังนี้ ลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏมากที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติ มีจำนวน 639 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.08 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ รองลงมา ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม มีจำนวนความถี่ 506 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.07 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และลักษณะและพฤติกรรมที่ปรากฏน้อยที่สุด ได้แก่ ลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของวงการอาชีพ มีจำนวนความถี่ 184 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.85 ของจำนวนความถี่ในกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ

จะเห็นว่า เนื้อหาที่บ่งบอกลักษณะความเป็นพลเมืองดี จำแนกตามลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดี เป็นดังนี้

กลุ่มวิชาภาษาไทย มีลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีต่อสังคมมากที่สุด มีจำนวนความถี่ 785 ครั้ง

กลุ่มวิชาสังคมศึกษา มีลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติมากที่สุด มีจำนวนความถี่ 1,773 ครั้ง

กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ มีลักษณะและพฤติกรรมเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติมากที่สุด มีจำนวนความถี่ 458 ครั้ง

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ มีลักษณะและพฤติกรรมเพื่อความเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติมากที่สุด มีจำนวนความถี่ 292 ครั้ง

กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ มีลักษณะและพฤติกรรมเพื่อความเป็นสมาชิกที่ดีของมนุษยชาติมากที่สุด มีจำนวนความถี่ 639 ครั้ง